No. 101. 1840.

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS-BLAD.

Donderdag 20 Augustus.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 16den Augustus.

De heer *Thiers* is in den afgeloopen nacht van het kasteel Eu teruggekomen. In den morgen is er een raad van ministers gehouden.

De heer *Guizot* is eergisteren van het voormeld kasteel, waar de koninklijke familie zich nog bevindt, op zijn gezantschapspost naar Londen teruggekeerd. Naar men wil weten, zou hij belast zijn aan het britsch kabinet eene protestatie tegen het traktaat van 15 julij in te dienen, waarbij de verklaring zou gedaan worden, dat Frankrijk op de vier mogendheden al de gevolgen werpt van de verwikkelingen, die ingeval dat het traktaat ten uitvoer wierd gelegd, onvermijdelijk zouden worden.

— Het gerucht liep heden in de hoofdstad, dat de haven van Alexandrie door de engelsche vloot geblokkeerd was; dit berigt is echter blijkbaar voorbarig.

— Van onderscheiden kanten blijkt het meer en meer, dat de bevolen maatregelen tot wapening, met ernst en spoed worden voortgezet. In deze hoofdstad heeft men verscheiden wagens van Orleans komende, aan de groote militaire magazijnen alhier equipementsstukken van allerlei aard zien opladen, om aan de opgeroepen soldaten te verstrekken, en sedert acht of tien dagen zijn uit het wapenmagazijn van Vincennes, ongeveer 100,000 geweren naar onderscheiden punten van Frankrijk verzonden. Maar het is vooral in de zeehavens dat eene buitengewone drukte heerscht, en men zich zoo wel ten aanval als ter verdediging toerust. Te Cherburg onder anderen worden al de forten aan de kust in den omtrek dier stad gewapend, en des avonds de haven, even als in oorlogstijd, met een zware keten gesloten. Men sprak er voorts van de komst van drie bataillons artillerie. Uit Brest wordt van den 13 gemeld, dat er wederom nieuwe bevelen ontvangen waren, om de werkzaamheden voor de fregatten *la Pandore*, *la Némésis*, *la Persévérante* en *la Chante*, welke nog op stapel liggen, zoo spoedig mogelijk voort te zetten. Men rekende, dat Brest binnen korten tijd 14 fregatten zou leveren. Uit Toulon wordt van den 11den geschreven: De oorlogstoerustingen worden voortgezet, en de telegraaf brengt onophoudelijk de dringendste bevelen over aan de maritime autoriteiten onzer haven. De minister van marine heeft voorgeschreven, alle mogelijke middelen in 't werk te stellen, om de volkomen toerusting ten oorlog van het vijftiende linieschip te bespoedigen, zijnde ongetwijfeld *de Scipio*; hetzelve moet zeilree gemaakt worden, om zich bij het eskader in de Middellandsche zee te voegen.

Den 9den is een gedeelte der te Toulon beschikbare matrozen op het driedekschip *de Souverein* ingescheept, waarvan de equipagie op 1000 man moet gebragt worden, zijnde er thans omstreeks de helft daarvan aan boord.

Den 9den is ook te Toulon aangekomen de schout-bij-nacht *Hugon*, die het bevel over een deel van de scheepsmagt in den Levant op zich moet nemen. In den namiddag heeft hij zijne vlag aan boord van het linieschip *Triton* geheschen. — De admiraal *Duperré*, werd insgelijks spoedig te Toulon verwacht.

Een der dagbladen verzekert, dat men op het ministerie van marine zou bedacht zijn, om het getal der scheepskapiteins op honderd te brengen, en veertig korvetskapiteinen te benoemen.

— In bijzondere berigten uit deze hoofdstad vindt men reeds eene opgave van de vermoedelijke sterkte der vlooten, die bij het uitbreken van vijandelijkheden, in de Middellandsche Zee waarschijnlijk elkander bestrijden zouden. Daarin wordt gezegd: De engelsche vloot bestaat uit zeventien linieschepen, eenige fregatten en korvetten, zeebrikken en zeven stoombooten. — Het fransch eskader zal vijftien linieschepen, negen fregatten, en twaalf korvetten, brikken en gewapende stoomboten tellen, wanneer de schepen onder den vice-admiraal *Rosamel* en die met den admiraal *Duperré* komen, bij hetzelve zullen vereenigd zijn. — De turksch-egyptische vloot is sterk acht en zestig zeilen, waarvan dertig linieschepen en fregatten. — Het eskader 't welk Rusland in de Middellandsche zee moet brengen zal ongeveer veertig zeilen bedragen, waarvan negen linieschepen en acht fregatten. — Bij de overweging van die scheepsmagt, die te zamen 56 linieschepen, 60 fregatten en 100 stoombooten en kleinere vaartuigen, omtrent 10,000 stukken geschut voerende, zou bedragen, en van den toestand van zaken in het algemeen, houdt men het er voor, dat indien het tot vijandelijkheden mogt komen, zulks het eerst tusschen de genoemde zeemagt zou plaats hebben, waartoe het doorzeilen van de Dardanellen door de russische vloot, de eerste aanleiding zou geven.

Naar men voorts verzekert, zou er in een' raad van admiraals, vóór het vertrek van den heer *Duperré* gehouden, eenstemmig beslist zijn, dat Frankrijk een gevecht met de vereenigde Engelsch-Russische vloot moet vermijden, maar dat onze vloot het Russische smaldeel behoort te gemoet te zeilen, om hetzelve afzonderlijk aan te tasten, ten zij er alvorens eenige botsing tusschen de scheepsmagt van Groot-Brittannie en Frankrijk voor Alexandrië mogt plaats grijpen. — Wat hiervan zij, zoo veel schijnt zeker, dat de aan den admiraal *Duperré* gegevene instructien stellig inhouden, om zich met kracht tegen elke gewapende tusschenkomst te verzetten.

— Het *Journal des Débats* behelst heden een nieuw artikel over het traktaat van 15 Julij, voornamelijk strekkende om aan te toonen, dat de mogendheden die hetzelve gesloten hebben, zelve het meeste van deszelfs uitvoering hebben te vreezen; dat van eene landing in Egypte niets goeds te wachten was, vermits de onderkoning de kust in goeden staat van verdediging had doen brengen; dat zeker, zoodra een russisch leger de grenzen overgetrokken was, *Ibrahim*-pacha voorwaarts op Konstantinopel zou aanrukken, en waarschijnlijk de Russen vóór zijn, dat hij op den bijval der bevolking kon rekenen, de Russen daarentegen door deze als vijanden zouden worden bejegend; of dat; indien men aan die gevaren mogt ontkomen, dan zeker toch, bij de verschijning van een russisch leger, de geheele grieksche bevolking van Europa in opstand zou komen, geheel Europisch Turkije in verwarring zou geraken, en dat het turksche rijk, dat men door het traktaat voorgaf te willen handhaven, juist te gronde zoude gaan.

— Door middel van den telegraaf heeft men uit Barcelona de tijding ontvangen, dat het Spaansche ministerie thans bepaaldelijk is geconstitueerd en bestaat uit de heeren: *Valentin Ferraz*, voorzitter van den raad en minister van oorlog; *Onis*, buitenlandsche zaken; *Cabello*, binnenlandsche zaken; *Sivela*, justitie; *Jose Ferraz*, finantien; *Sermero*, marine.

— Heden uithoofde van den Zondag geene fondsnotering.

Van den 17den. — Men heeft alhier tijdingen uit Algiers tot den 8sten Augustus. Uit dezelve blijkt dat niettegenstaande alle voorzorgen, de Arabieren de vlakte van Mitidja en den omtrek van Algiers tot zelfs in de onmiddellijke nabijheid der stad steeds door brandstichtingen verontrusten. In den nacht van den 2den op den 3den, was de geheele bevolking van Algiers op de been geweest, doordien de Arabieren, door de onderscheiden kampen en wachtposten heensluipende, den brand hadden gestoken in eenige hooimijten nabij de poort Babazoun, welke brand zich aan eenen grooten voorraad constructiehout had medegedeeld, en verdere nabijgelegen gebouwen bedreigden. De hierdoor veroorzaakte schade werd op 150 à 200,000 fr. begroot.

Den 4den was een groot konvooi met levensmiddelen naar de legerkampen van Fondonck en Kara Mustapha vertrokken en onderweg, alhoewel zonder gevolg, door de Arabieren aangevallen.

De jongste te Algiers uit Frankrijk ontvangen tijdingen, de verspreide oorlogszuchtige geruchten overbrengende, hadden te Algiers een grooten indruk gemaakt. Men vertrouwde echter, dat ingeval van oorlog, de zeeplaatsen Oran, Algiers, Bugia en Bona, die in goeden staat van verdediging waren, tegen eenen vijandelijken aanval zouden beveiligd zijn.

— De brieven en dagbladen uit Marseille geven tijdingen uit den Levant tot den 27sten Julij. Alstoen droeg men aldaar nog geen kennis van het te Londen gesloten traktaat. De berigten uit Konstantinopel hielden niets van belang en die uit Alexandrie verzekeren steeds dat de onderkoning op alles voorbereid was. — De opstand in Syrie doet men als geheel gedempt voorkomen.

— Ter beurze heeft de koers de fondsen zich eenigzins verbeterd. De notering was heden (17 Augustus): 5 pCt. 113,40; 3 pCt. 79,90; Nap. r. 101; Spanje 25⅝; Rom. L. 101.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 16den Augustus.

Volgens brieven uit Berlijn, was aldaar in den avond van den 7den dezer onverwachts aangekomen de Russische generaal en gouverneur van Nieuw-Rusland en Bessarabie, graaf *von Woronzoff*. Dezelve heeft den volgenden dag bij Z. M. den Koning het middagmaal gebruikt en is daarop over Dresden naar Königswarth in Bohemen, een landgoed van den Vorst *von Metternich*, vertrokken, alwaar zich tegenwoordig, behalve deze Vorst, ook de Russische, Engelsche, Pruissische en Fransche gezanten bij het Oostenrijksche hof bevinden. Zoo wel deze bijeenkomst als de reis van den graaf *von Woronzoff* wordt in verband gebragt met nadere handelingen over het Oostersche vraagstuk. Aan sommigen is het opmerkelijk toegeschenen, dat de aankomst van laatstgenoemde staatsman in Berlijn, door geen der Berlijnsche bladen is aangekondigd geworden.

— H. M. de Keizerin van Rusland is den 12, met gevolg, te Leipzig aangekomen en heeft den volgenden morgen de reis naar Dresden voortgezet. H. M. de Koningin van Pruissen is den 11 in laatstgenoemde stad aangekomen, en heeft van daar de reis naar Pilnitz vervolgd, om een bezoek bij de leden van het Koninklijke Saksische Huis af leggen. Den 12 werd Z. M. de Koning van Pruissen te Dresden verwacht.

— De *Augsburgsche Zeitung* geeft berigten uit Konstantinopel tot den 29sten, vermeldende, dat *Hafis*-pacha, tegenwoordige gouverneur van Erzerum, den opgestanen Kiör *Hussein*-bey ten onder had gebragt. — Een gerucht van den dood van *Chosrew*-pacha was ongegrond bevonden. — Overigens behelzen deze berigten niets bijzonders.

— Men zal zich herinneren, dat voor eenigen tijd ettelijke aanzienlijke personen in Griekenland zijn in hechtenis genomen, bij gelegenheid van het ontdekken eener zamenzwering, welke naar men beweerde, niets minder bedoelde dan de omverwerping van het tegenwoordige bewind, en wier takken zich zelfs over een groot gedeelte van Turkye zouden uitgebreid hebben. Sedert dien tijd heeft men van die zamenzwering en van de in hechtenis genomen personen weinig meer gehoord; doch thans heeft de laatste stoomboot, uit Athene, welke in het begin dezer maand te Triëst is aangekomen, het berigt medegebragt, dat het onderzoek naar die zamenzwering is afgeloopen; dat den 25 Julij de hoofden derzelve, wegens gebrek aan bewijs, vrijgesproken en losgelaten zijn. Alleen is de voornaamste der zamengezworenen, *Georg Kapodistrias*, uit het land verbannen en door gendarmes naar den Piraeus vervoerd, waar hij zich ingescheept heeft.

BELGIE.

BRUSSEL, den 18den Augustus.

De ministeriele *Indépendant* vermeldt, dat de koning, die van zijne reis naar Engeland, den 15den augustus te Ostende en den 17den te Brussel moest terugkeeren, zijn vertrek uit Engeland nog twee of drie dagen verschoven heeft.

— De nieuwe fransche gezant, markies *de Rumigny* is alhier aangekomen en is, bij het afwezen van den koning, voorloopig door den minister van buitenlandsche zaken ontvangen.

Ook de Nederlandsche gezant, de heer *Falck*, wordt binnen weinige dagen van Aken alhier terugverwacht.

— Het feest ter eere van *Rubbens* wordt sedert den 15den te Antwerpen met bijzonderen luister gevierd, doch alleen door het hoogst ongunstige weder nu en dan belemmerd. Dit heeft de algemeene illuminatie in den avond van den 15den grootendeels doen mislukken, doch daarentegen het afsteken van een fraai vuurwerk niet belet. De regering en de ingezetenen hebben zich zeer beijverd, om door eerebogen als anderzins de stad te versieren, de groote mannen, die zij heeft voortgebragt, te vereeren en voor haar roemrijke gebeurtenissen in het geheugen terug te roepen. Opmerkelijk is het, dat onder deze laatste ook het afslaan der zoogenaamde *Fransche furie* en de verdediging van Antwerpen tegen het krijgsgeweld van Parma geteld worden. Deze beide gebeurtenissen uit de zestiende eeuw zijn door fraai schilderwerk op een eereboog op de St. Jacobsmarkt verheerlijkt.

Zondag was de dag voor het bezoeken van kerken en processien bestemd, waarbij eene buitengewone pracht ten toon werd gespreid. Des avonds was de tot danszaal ingerigte Place Verte met gaz verlicht, en het gezigt met der daad schitterend. Tot laat in den nacht duurde het feest aldaar voort en heeft er, in weerwil der ontzaglijke volksmenigte, de volmaakste orde blijven heerschen.

Gisteren morgen werden de eerepenningen aan de tuiniers uitgereikt voor de op Place Verte ten toon gespreide verzameling bloemen, die een allerfraaist gezigt opleverden. Des [illegible] heeft de kavalkade van den Antwerpsche reus en de optogt van den zegekar van *Rubbens*, onder eenen verbazenden toevloed van nieuwsgierigen plaats gehad. — Gisteren moesten de voornaamste kunstenaars zich op een feestbanket vereenigen.

— De politie is nog zeer werkzaam, ter zake van de jongste ongeregeldheden, en laat nog vele huizen doorzoeken. Men begint nu te spreken van geheime verzamelingen van wapenen, welke bij deze gelegenheid zouden zijn ontdekt.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 19den Augustus.

Bij een dezer dagen genomen koninklijk besluit zijn onderscheidene kadets van de koninklijke militaire Akademie, welke een voldoend examen hebben afgelegd, tot 2de luitenants benoemd, bij de verschillende hieronder vermelde wapens, als: bij het 3de bat. art. nat. militie, de heeren *H. E. W. Rodi de Loo*, *J. Speelman*, *Girard de Miellet van Coehoorn* en *W.* graaf *van Limburg Stirum*; bij het 4de bat. art. nat. militie, de heeren *J. J. Collard*, *G. T. Abel* en *A. L. Buhlman*; bij het 6de bat. art. nat. militie, de heeren *G. J. van Trojen*, *J. B. Kretzer* en *J. A.* baron *van Mulert*; bij het korps ingenieurs, mineurs en sappeurs, de heeren *H. J. Enderlein*, *F. P. Klijnsma* en *D. G. Hora Siccama*; bij de 1ste afd. inf., de heeren *J. Schuurman*, *H. Noot*, *H. W. O. F. Bos*, *G. A. van Haeften* en *E. C. F. A. Gall*; bij de 2de afd. inf., de heer *C. M. H. Pel*; bij de 6de afd. inf., de heeren *J. H. G. Plato* en *J. Schraver*; bij de 7de afd. inf., de heer *W. F. Eymael*; bij de 9de afd. inf., de heeren *T. A. P. E. Bruijns* en *E. W. Meijer*; bij de 10de afd. inf., de heeren *F. H. G. A. Enderlein* en *A. F. C. G. Everts*.

— Op non-activiteitstractement zijn geplaatst: als majoor, de majoor à la suite van het wapen der marechaussée, *C. L. Pelerin*, benoemd tot luitenant-kolonel, zonder bezwaar der schatkist; als kapitein, de kapitein à la suite bij dat wapen, *F. J. Linard*, benoemd majoor, zonder bezwaar van het rijk, en de tweede luitenant *J. J. Delcommune*, in zijnen rang, insgelijks à la suite van dat wapen gesteld.

Eervol is ontslagen, als 2de luitenant-kwartiermeester bij het reserve-bataillon der 10de afdeeling *A. W. Tentye*, welke is benoemd als tweede boekhouder en ontvanger ter kust van Guinea.

— De tweede kamer der Staten-Generaal heeft haar onderzoek in de afdeelingen over de ontwerpen nopens de herziening van de Grondwet, ten einde gebragt. Naar men verneemt, zal zij heden eene bijeenkomst houden, tot het aanhooren voornamelijk van verslagen over verzoekschriften. Men verzekert, dat de werkzaamheden der kamer alsdan eenige dagen zullen geschorst worden, in afwachting van de antwoorden der Regering, op de gemaakte aanmerkingen nopens de voordragten, betrekkelijk de Grondwet.

— Naar men uit 's Hage meldt, zal de voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, de heer *van Swinderen van Rensuma*, bij gelegenheid van 's Konings aanstaanden verjaardag, op den 24sten dezer, een groot diner geven op het badhuis, waarop onder anderen alle de leden der Tweede Kamer zullen genoodigd worden.

Men zegt, dat het buitengewoon lid der Tweede Kamer, de heer *R. W.* baron *van de Brienen van de Groote Lindt*, van wege Holland ter Tweede Kamer afgevaardigd, afstand gedaan heeft van alle reis- en verblijfkosten, die hem in zijne tegenwoordige tijdelijke betrekking zouden toekomen, welke hij derhalve slechts als eene voor hem vereerende taak beschouwt.

— Z. M. heeft aan den heer *T. de Wit*, te Rotterdam, vergunning verleend tot het aanleggen van een stoombootendienst tusschen de steden Gouda en Rotterdam, zoowel tot het overbrengen van personen als van goederen.

— Reeds worden in het Haagsche Bosch toebereidselen gemaakt tot de plegtige viering van 's konings geboortedag, die aanstaanden maandag invalt. Onder anderen wordt er in den grooten vijver eene prachtige eerenaald opgerigt.

— De *Utrechtsche Courant* vermeldt dat Z. M., in plaats van den heer *Baud*, tot lid van de Utrechtsche commissie tot liquidatie van de belgische schuld heeft benoemd, den heer referendaris baron *van Breugelen*; dezelve werd eerstdaags te Utrecht verwacht, om de zittingen der commissie bij te wonen.

— Te Zutphen zijn in den namiddag van den 15den op de zoogenaamde Boomtjeswal, twee vrouwen, welke aldaar onder eenen lindenboom stonden, door den bliksem getroffen, ten gevolge waarvan de eene dadelijk gedood werd, doch de andere slechts eenige kneuzing in het aangezigt bekwam, terwijl drie andere vrouwen, die in de nabijheid stonden, geen het minste letsel bekwamen.

— Blijkens de Javasche courant van den 15den April heeft Zijne Exc. de gouverneur-generaal benoemd tot griffier bij de twee hooge geregtshoven van Nederlandsch Indie, mr. *W. C. G.* baron *de Geer*, thans lid in den raad van justitie te Batavia.

— Met Zr. Ms. oorlogsbrik *Pegasus*, kapitein-luitenant *Meuren*, zijn de berigten en Couranten ontvangen uit Curaçao van den 29sten Junij. De Curaçaosche Courant bevat eene opgave, van de onderscheidene districtmeesters, waaruit blijkt, dat de kokosboomen, welke door aantasting der schildluis verplaid zijn, een getal van 25,017 uitmaken; berekende men, dat de jaarlijksche opbrengst dezer boomen eene som van ƒ 25,000 bedroeg. Er bleven nog overig doch in een stervenden toestand, een getal 717 kokosboomen. De andere vruchtboomen waren mede door dit insekt aangetast en eenige derzelve waren reeds vernield geworden.

— De jongste londensche papieren behelzen weder een merkwaardig blijk van de snelheid, waarmede ver van elkander verwijderde oorden der wereld in onzen tijd gemeenschap met elkander kunnen hebben. Het engelsche stoomschip *Brittannia* is, na in den avond van den 4den Augustus Halifax, in de engelsche kolonie Nieuw-Schotland, verlaten te hebben, den 14den op den middag voor Holyhead, op de westkust van Groot-Britannie, aangekomen. Dit stoomschip heeft dus den overtogt van de nieuwe naar de oude wereld in minder dan *tien dagen* volbragt. Sedert het in de vaart brengen van stoombooten tusschen Engeland en Noord-Amerika, was zulks eene snelheid nog nooit bereikt. De *Brittannia* is voorts nog denzelfden avond voor Liverpool aangekomen, en men was den 15den te Londen in het bezit der daardoor aangebragte brieven.

Uit die brieven blijkt, dat het congres der Vereenigde Staten den 21sten julij uiteen is gegaan. Nu de werkzaamheden dier wetgevende vergadering afgeloopen zijn, begint men zich in geheel de republiek ijveriger dan ooit met de aanstaande verkiezing van eenen voorzitter der Vereenigde Staten bezig te houden. Sommigen twijfelen er aan, of de heer *van Buren* wel voor een nieuw vierjarig tijdvak verkoren zal worden. De ongunstige toestand, waarin het openbaar krediet en de geldmiddelen, zoowel van het bondgenootschap, als van de afzonderlijke staten gedurende zijn beheer, gekomen zijn, schijnen hem vele voorstanders te hebben doen verliezen. Zijn mededinger naar het voorzitterschap is de generaal *Harrison*, wiens verkiezing vooral ook door hetgeen men in Noord-Amerika de democratische partij noemt, wordt voorgestaan. Die partij neemt in hare dagbladen de houding aan, als of zij van de overwinning zeker ware. De ondervinding heeft echter geleerd, dat men op zulk eene grootspraak der partijen in Noord-Amerika weinig staat kan maken. De heer *van Buren* telt vooral vrienden onder de zoogenaamde whigs.

De oogst, vooral ook van katoen, is dit jaar in de Vereenigde Staten buitengemeen overvloedig geweest. Reeds de katoenoogst van 1839 werd als zeer voordeelig geroemd, maar, naar het zich laat aanzien, zal de tegenwoordige dien nog overtreffen.

— De toon der engelsche bladen bij de tegenwoordige spanning tusschen Engeland en Frankrijk blijft over het algemeen zeer gematigd; alleen dringen zij er bij voortduring op aan dat Engeland zich van zijne zijde insgelijks wapene.

Te Spithead was het linieschip *de Vauguard*, van 84 stukken, gereed om uit te zeilen en wachtte slechts de noodige orders af. Het moest een' grooten voorraad van wapenen en ammunitie naar Gibraltar overbrengen en zich vervolgens met het eskader onder den admiraal *Stopford* in de Middellandsche zee vereenigen. Ook moet *de Rodney*, van 92 stukken, binnen weinige dagen naar Malta zeilen.

— Ter Londensche beurs van den 15den waren genoteerd: 3 pCt. gec. 90¼; Ned. 2½ pCt. 51⅞; dito 5 pCt. 102¼; Spanje 25¼; Portugal 22¼.

OVERMOED, EUVELMOED EN GROOTMOEDIGHEID.

Wat met de beste oogmerken wordt verrigt, wordt dikwijls krachteloos gemaakt; wat soms ten beste is voorgenomen, wordt menigmalen misduid, en ondank beloont veelal den regtschapene! Wie denkt niet aan die vergruizende uitspraak der Straasburger jurij omtrent den napoleontischen aanslag? Wie ziet daarin niet eene vuilaardige gisping van eene edelmoedige daad? Om verraders van hun land vrij te spreken, durft men de hand op het hart leggen, alsof men het Opperwezen tot getuige nam, dat men waarheid sprak. Die befaamde uitspraak heeft echter geen doel beschoten, en de verachting van alle weldenkenden heeft de Straasburger jurij, als den eed verzaakt hebbende, getroffen en gevonnisd; de openbare meening is deswege in alle landen overal eene en dezelfde geweest. Maar om wiens wille stelde men zich van de zijde der regering aan die gisping des lands bloot? Was het niet voor een jongman, die, opgeblazen om dat hij den naam draagt van een voormaligen wereldtwinger, meende dat deszelfs hoedanigheden en invloed overgingen als bij erfenis? Nog staan de zwitsersche woelingen ter zake van den jongen Napoleon ons voor den geest; nog is de bespottelijke aanslag op Straasburg niet vergeten en evenwel heeft die jongman, wien koninklijke grootmoedigheid aan het zwaard der geregtigheid onttrok, om hem vrij te laten een avontuurlijk leven te leiden waar hij wilde, zijn tijd niet gebezigd om met onuitwischbare letteren die les van grootmoedigheid diep in een dankbaar hart in te griffen, maar om zich onledig te houden, om zoo veel doenlijk die bewezene weldaden te vergeten, en, door overmoed gedreven, zich regten toe te kennen, die alleen een ijlhoofdige zich iets kan maken, gelukkig wanneer hij sommige dweepers vinden kan, die hem in zijne krankheid doen gelooven, dat hij gezond van hersenen is. De aanslag op Boulogne, de wijze hoe Lodewijk Napoleon zich aldaar heeft aangesteld, hoe hij daar ontvangen en van daar weggevlugt is, doen de deur toe voor de dwaasheden van een mensch, die toont onverbeterlijk te zijn. Wat al belagchelijke gedragingen! wat al euvelmoed! wat al lafhartigheid! De jongman, die zich reeds verbeeldt zich aan het hoofd der fransche natie door een tooverslag te kunnen stellen, die dwaas genoeg is om te gelooven, dat de gezeten burger zich vrijwillig een hernieuwd militair despotismus zou laten opleggen, om zijnen handel vernietigd en zijne kinderen ter slagtbank te zien gebragt; de jongman, die zich vermeent zoo maar de keizerskroon te kunnen opzetten, heeft zich een zotskap opgezet, en zich, door het lossen van een pistoolschot op een zich niet te weer stellenden officier, alleronwaardigst, door dat al zwemmende vlugten, en zich toch laten vangen, allerkinderachtigst gedragen. Ware hij in zijn hart die held die hij voorgeeft te zijn, hij zoude bij het mislukken van den aanslag, zich niet levend hebben laten in handen krijgen; hij zoude, ware hij een beraden vorst, op zulk eene jammerhartige wijze, het leven der zijnen niet hebben in de waagschaal gesteld; ware hij een bezadigd en verdienstelijk vorst geweest, hij zoude zich niet andermaal met gelijken ongelukkigen uitslag aan de fransche natie hebben willen opdringen. Hij zoude gewis, ware hij dankbaar geweest en bezield met edele hoedanigheden, zoo als een vorst passen, de hand niet hebben uitgestoken naar de kroon van Lodewijk Philips, die hem reeds vroeger grootmoediglijk het leven spaarde. — Maar die aanslag heeft toch ook hare goede zijde. Welke ook de geheime bedoelingen van Engeland, omtrent Napoleons asch, of de woelingen van dat geslacht zijn, 't welk het op zijnen bodem laat zamenzweeringen maken en in gereedheid brengen, die aanslag bewijst, dat de Bonapartische factie voor goed gedaan heeft; men wil in Frankrijk (en *waar* zou men het willen) geen vorst op den troon, die zich overal bespottelijk heeft gemaakt, en die toont geen edele vorsten-deugden te kennen! En wee ook het volk, welks vorst niet kan ten voorbeeld gesteld worden van zielen-adel en vorsten-deugd!

VERSLAG van het Bestuur der Maatschappij tot invoering der Zijdeteelt in Noord-Braband, *gedaan namens Commissarissen derzelve, in de algemeene vergadering van Deelgenooten, gehouden den 6den Julij* 1840, *op het Hoofd-Etablissement*, te St. Michiels-Gestel.

(*Vervolg en slot van* N°. 100.)

Ofschoon het Moerbezieblad door bijzondere personen aan het Hoofd-Etablissement tegen betaling afgeleverd, voor als nog, als een begin, zeer weinig heeft opgeleverd, zoo heeft dit echter reeds nu den naijver van anderen opgewekt, zoodat hiervan het natuurlijk gevolg zal zijn, dat kleinere landbouwers, vernemende dat het blad aan het Hoofd-Etablissement wordt opgekocht, zich zullen bevlijtigen, om wit Moerbezieplantsoen aan te kweeken, ten einde uit den verkoop van het blad een jaarlijksch voordeel te trekken, dat zij van andere boomen, plantsoen of heggen niet kunnen verkrijgen, waartoe dan ook reeds onderscheidene toezeggingen zijn gedaan.

Wij oordeelen het thans niet noodig om hier in bijzonderheden te treden omtrent de vorderingen, welke de aanplantingen van particulieren in dezen omtrek hebben gemaakt; behalve de Heeren in het verslag des vorigen jaars vermeld, hebben ook nog eenige anderen geplant, doch later, wanneer dergelijke planters meer talrijk zullen zijn, zal het van belang worden, derzelver vorderingen in ons jaarlijksch verslag op te nemen, vooral dan, wanneer dezelve door aflevering of verkoop van blad aan het Hoofd-Etablissement regtstreeks met de belangen der Maatschappij in betrekking komen.

Wij mogen hier echter niet verzwijgen, dat wij dit jaar wederom door de welwillende medewerking van eenige personen uit den omtrek, door het mededeelen van wit Moerbezieblad uit derzelver plantagien, in staat gesteld zijn geworden, om zoo als hierboven vermeld, eene meer aanzienlijke opvoeding van Zijdewormen aan het Hoofd-Etablissement te kunnen ondernemen en dezelve tot hiertoe gelukkig doen ten einde brengen, als zulks zonder die hulp had kunnen geschieden, en vinden ons alzoo ook verpligt, bij dezen onzen dank deswegens aan dezelve te betuigen, en wel inzonderheid aan den HoogEerwaardigen Heer den Dubbelden, vicarius-generaal te *St. Michiels-Gestel*, de Heeren van Meer, te *Vught*, van Rooy, burgemeester te *St. Oedenrode*, van der Bon, boomkweeker te *Oudenbosch*; Joh. Schellekens, landbouwer te *St. Michiels-Gestel*; Joh. van Beek, wever te *St. Michiels-Gestel*; J. van der Meiden, smid te *St. Michiels-Gestel*; A. Sterk, landman te *St. Michiels-Gestel*; J. Diepen, te *Vught*; en Jonkheer Mr. H. B. Martini van Ouwer-

WERK, te *Vught*, van welke laatstgenoemde even als in Ao. Po. wederom kosteloos eene zeer aanzienlijke hoeveelheid, en wel omtrent de 700 halve Ned. ponden van dit blad heeft afgeleverd, terwijl tevens als eene belangrijke en aanmerkingswaardige daadzaak hier kan worden vermeld, dat het wit Moerbezieblad door den Heer J. Diepen verstrekt, geplukt is van eene witte Moerbeziehag op eene allerongunstigste standplaats aan den waterkant, onder den drup van jaarlijks geschoren wordende lindenboomen, nu meer dan 60 jaar geleden geplant door wijlen den Heer Professor Bonn, op den Huize Voorburg, thans het eigendom van gemelde Heer Diepen.

Onder dankbetuiging aan U mijne Heeren! mededeelgenooten! voor het in ons als kommissarissen, belast met het Bestuur der Maatschappij, gestelde vertrouwen, eindigen wij het verslag onzer werkzaamheden in het afgeloopen maatschappelijk jaar; hoe weinig talrijk de vorderingen in hetzelve aangehaald, ook mogen en uit den aard der zaak slechts hebben kunnen zijn, eene gebeurtenis van het hoogste belang heeft hetzelve gekenmerkt, het is die van de vermeerdering van het primitief kapitaal der Maatschappij! waarvan reeds zoo vele aandeelen geplaatst zijn en waarvan het te voorzien is, dat de overige spoediger, dan men dit verwacht, zullen geplaatst worden. Mogen deze uitzigten vervuld worden, dan heeft niet alleen de Maatschappij die morele magt en invloed, welke elke, openlijk met het doel ter bevordering van het algemeen welzijn, aangewende poging, eindelijk altijd verkrijgt, wanneer de voordeelen voor de waarheid en de overtuiging wijken; maar zij verkrijgt ook die (mogen wij het zoo eens noemen) materiele magt, welke een ruim en onbekrompen kapitaal geeft, en welke haar in staat stelt, derzelver invloed ten beste van het geheel overal met meerder kracht te doen gelden, en daar zij dezen invloed slechts ten bedoelden einde gebruikt, blijft er geen twijfel meer bestaan aan de zekerheid van eenen gunstigen uitslag harer pogingen!

Wanneer wij in het volgend jaar ons ter dezer plaatse zullen mogen wederzien, mijne Heeren! twijfelen wij niet, of de alsdan gemaakte vorderingen zullen genoegzaam zijn om Ul. te overtuigen, dat deze gunstige uitslag steeds meer en meer verkregen, de nuttige en voordeelige zaak van de invoering der Zijdeteelt steeds op meer vaste grondslagen gevestigd wordt, en deze eindelijk voor ons, zoowel als voor het algemeen, schoone vruchten zal dragen.

Ten slotte noodigen wij Ul. mijne Heeren! uit, om met ons al datgene in oogenschouw te nemen wat hiertoe op het Hoofd-Etablissement der Maatschappij is gedaan, ter bevordering van eene tak van volksnijverheid, die bij eene gewenschte slaging ons eenmaal niet alleen een billijk voordeel op de door ons aan dezelve besteedde gelden, maar ook (wat meer zegt) den dank van het tegenwoordig en dien der volgende geslachten zal kunnen en moeten verwerven.

. Op Dingsdag den vijftienden September 1840, des voormiddags ten *tien ure*, zal ter civile audientie van de Arrondissements-Regtbank te *Breda*, zitting houdende in het Paleis van Justitie, in de Katerstraat, ten verzoeke van JACOBUS VAN DONGEN, Arbeider, wonende te *Raamsdonk*, als Arrestant en ten lasten van PIETER VAN DONGEN Pzoon, Timmerman, mede wonende te *Raamsdonk*, als gearresteerde partij worden overgegaan tot de Geregtelijke Veiling en Verkoop van: 1°. een HUIS, ERF, HOF en TUIN, in een perceel aan den anderen gelegen in de Nieuwe Polder te *Raamsdonk*, groot negen Roeden, dertig Ellen, kadastraal bekend Sectie E, N°. 347, 348 en 349, en 2°. een HUIS en ERF, staande en gelegen in de gemelde Nieuwe Polder te *Raamsdonk*, groot twee Roeden, acht-en-twintig Ellen, kadastraal bekend Sectie E, N°. 372.

Breda, den 18 Augustus 1840.

De Deurwaarder, KLEYN.

Onderwijs in Toon- en Zangkunst.

Uiterlijk tot den 1sten September, zal de Ondergeteekende, KWEELINGEN van 8 tot 15 jaren kunnen opnemen; daarna is de Cursus voor dit geheele jaar gesloten. Men kan de hoogstaannemelijke Voorwaarden te zijnen huize bekomen in de Veemarktstraat, Letter A, N°. 567, te *Breda*.

Augustus 1840.

C. A. WIERINGA,
Onderwijzer.

. BURGEMEESTER en ASSESSOREN der Gemeente van *Zundert* en *Wernhout*, zullen onder nadere goedkeuring van Hun Edele Groot Achtbaren de Heeren Gedeputeerde Staten der Provincie, op Dingsdag den eersten September 1840, des morgens ten 10 ure, ten Huize en Herberge van N. VAN BECKHOVEN, in den *Roskam*, te *Zundert*, publiek Aanbesteden, het maken van een BORDES, met alle het daartoe te verrigten WERK en benoodigde MATERIALEN, van HARDSTEEN enz., voor het DORPSHUIS aldaar.

Het Bestek zal van heden ter lezing liggen ten Huize en Herberge alwaar de Aanbesteding zal plaats hebben.

Burgemeester en Assessoren voornoemd,
G. V. BECKHOVEN,
Ter ordonnantie:
C. N. W. VAN MENS.

. Bij L. E. BOSCH en ZOON, te *Utrecht*, is van de pers gekomen, en bij alle solide Boekhandelaren voorhanden gesteld:

BESCHOUWINGEN omtrent de BROODZETTING, in betrekking tot de verbetering van het BROOD en de vermindering van den BROODPRIJS, door eenen Ambtenaar met de werkzaamheden, dezen tak van Bestuur aangaande, belast geweest.

Dit werkje zal niet alleen welkom zijn voor Bakkers en Molenaars, maar ook voor de Gemeentebesturen van ons Vaderland. . . . ƒ 0,90.

GESCHIED-, LETTER- en OUDHEIDKUNDIGE UITSPANNINGEN, door D°. G. D. J. Schotel; met eene Afbeelding van het Slot Develstein . . . . ƒ 2,60.

Inhoud: Herinneringen aan het hof van *Floris II*, graaf van Culemborg, te Brussel. — Het slot Develstein (met plaat). — Beleg van het slot Pouderoijen in 1507-1508. — Het kasteel Woodstock. — St. Nicolaas-feest. — De legende van St. Vitus en de Modestus Martelaren. — Volksgebruiken op drie Koningendag. — De graaf van Leicester te Dordrecht, enz.

Nopens het thans zoo algemeen ter sprake zijnde onderwerp over het Verkiezings-stelsel, is, bij hen van de pers gekomen een werkje, ten titel voerende:

GESCHIEDKUNDIG OVERZIGT van het NEDERLANDSCH VERKIEZINGS-STELSEL . . . . ƒ 0,60.

De belangrijkheid van dit geschrift is des te grooter, daar hetzelve uit de pen van een onzer kundigste Staatsmannen is gevloeid.

J. H. Beucker Andreae, disquisitio de origine juris municipalis frisici . . . . ƒ 5,00.

F. J. van Heeckeren van Brandsenburg, Waradijn bij 's Rijks Munt en Bewaarder van 's Rijks Medaille-Stempels, BESCHRIJVING en AFBEELDINGEN van NEDERLANDSCHE GEDENKPENNINGEN, welke sedert 1815 tot 1838 aan 's RIJKS MUNT zijn geslagen en verkrijgbaar gesteld. Op Chineesch papier ƒ 2,60. Op ordinair pap. ƒ 2,00.

Bovenstaand werk is niet algemeen kunnen worden verzonden, maar moet ontboden worden.

BLOEMEN en BLADEREN, 1ste Deel, *met Platen* . . ƒ 1,80.
LES PETITS LIVRES DU PERE L'AMI, *avec figures* . . » 0,70.

. L'usage que l'on fait des fruits occasionne souvent des maux d'estomac qui peuvent dégénérer en *gastrites*, si dès les premiers symptômes on ne se soumet pas à une nourriture légère et *réparative*, propriétés que possède spécialement le RACAHOUT des ARABES, aliment délicieux dont Mr. A. P. MAASSEN à *Breda* est dépositaire.

. Bij BROESE & COMP., te *Breda*, is van de pers gekomen en alom verzonden:

Mr. G. Dorn Seiffen, Geslacht-Tafel der Koningen van Europa van 1500—1840 en Overzigt der Staten, Regerende Vorsten en Staatsvormen 1840. . . . . ƒ 0,50.

Verder wordt door dezelfde Firma met veel succès gedebiteerd:

Mr. G. Dorn Seiffen, Handboek der Algemeene Geschiedenis,
1ste deel (Oostersche volken) 2de druk. . . . . ƒ 1,80.
—— dito 2de deel (Grieken) 2de druk. . . . . » 2,40.
—— dito 3de deel (Romeinen) 2de druk. . . . . » 3,90.
—— dito 4de deel (Middeleeuwen) 2de druk. . . . » 4,90.
—— dito 5de deel 1ste en 2de stuk (Nieuwe Geschiedenis). » 10,15.
—— Handleiding tot de Algemeene Geschiedenis voor het onderwijs in de Gymnasien, 1ste stuk (Oostersche volken) 2de druk. . . . . » 0,30.
—— dito 2de stuk (Grieken) 2de druk. . . . . » 0,30.
—— dito 3de stuk (Romeinen) 3de druk. . . . . » 0,50.
—— dito 4de stuk (Middeleeuwen) 2de druk. . . . » 0,55.
—— dito 5de stuk (Nieuwe Geschiedenis) 2de druk. . . » 1,60.
—— Gelijktijdig Overzigt der voornaamste Vorsten van Europa van 800—1836, in 4 Tabellen, op gewoon drukpapier . . . . » [illegible]
—— dito op schrijfpapier . . . . » [illegible]

P. P. Roorda van Eysinga, Beknopte Maleische Spraakkunst en Chrestomathie, met *Italiaansch* en *Arabisch* karakter; benevens een volledig hoog en laag Maleisch Woordenboek met *Italiaansch* karakter . . . . » 3,00.
—— Aardrijkskundige beschrijving van Nederlandsch Indië, met een Kaart . . . . » 3,50.

J. Bosscha, Grieksche Themata, of verzameling van opstellen; eerste klasse, 2de druk. . . . . » 1,10.
—— dito tweede en derde klasse, 2de druk. . . . . » 1,40.
—— dito vierde klasse . . . . » 1,20.
—— Schets der Algemeene Geschiedenis en van die des Vaderlands. Ten dienste vooral der Adspiranten tot Kadets der Koninklijke Militaire Akademie, 2de druk. » 2,60.
—— Kaart, tot deze Schets der Algemeene Geschiedenis behoorende . . . . » 0,50.
—— Handleiding tot de kennis der Krijgsgeschiedenis voor Nederlandsche Militairen . . . . » 2,20.

J. Badon Ghijben en H. Strootman, Beginselen der Stelkunst. » 2,50.

Meijer Hirsch, Verzameling van Voorbeelden, Formulen en Vraagstukken, uit de Letterrekening en Stelkunst. Uit het Hoogduitsch vertaald door G. Ramakers. . . . » 2,20.

A. A. van Heusden, Leerboek der Aardrijkskunde, ten dienste van hen, die zich tot de lessen bij de Koninklijke Militaire Akademie wenschen voor te bereiden, 2de druk. » 1,80.

Te Breda, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.